

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția. Jola și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Nr. 508 Scol.

Notă.

Conform emisului Escelenției Sale, dlui ministru de culte și instrucțiune publică din 4 Ianuarin, 1889 Nr. 49,167/1888 se aduce pe calea acesta la cunoștința publică: că învățatoriul greco-catolic din Domașina (Ungaria superiără) Andreiu Kopcsa, condamnat judecătoreșce pentru furt, este oprit dela cariera învățătorească.

Sibiu, din ședința senatului scolarin, ținută la 26 Ianuarin, 1889.

Consistoriul archidiecean.

Sibiu, 3 Februarin.

In cadrul constituționalismului nostru bisericesc este provăcut sinodul protopresbiteral ca corporațiune cu larg cerc de activitate, ca corporațiune chemată a da și ea impuls pentru activitate în interesul bisericilor și al școlilor, ca corporațiune eșită din sinul sinódelor parohiale și chemată a regulă afacerile din protopresbiterat, rezervate competenței ei.

Funcționarea regulată a sinódelor protopresbiterale este semnul cel mai învederat, că instituțiunile noastre bisericesci acuma după 20 de ani au început a lua o formă concretă, și credincioșii noștri, conșcii de binefacerea acestora, conșcii de sfera de activitate rezervată acestei corporațiuni, numai orbecă prin întunec, ei lucră cu rezoluțiune pe terenul legal în interesul binepriceput al bisericei noastre.

Statutul organic în § 45 prevede ținerea sinodului ordinarin protopresbiteral în prima sau în a doua Duminecă din luna lui Februarin.

Precând diariul nostru va ajunge în mâinile onorabililor cetitori în cele mai multe centruri protopresbiterale va trebui să se afle întrunită această corporațiune pentru împlinirea agendelor ordinar.

Salutăm deci, din totă inima salutăm întrunirea acestor corporațiuni, și rugăm pe Dumnezeu să în dreptă cărările singuraticelor sinóde protopresbiterale, ca conform dispozițiunilor din § 46 al statutului organic cu frica lui Dumnezeu și în modestie să ia măsurile de lipsă pentru regularea afacerilor din protopresbiterat, și conclusele luate să fie baze pe instituțiunile bisericesci, pe ordinațiunile archieresci, ale consistoriului și sinodului eparhial.

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

Nr. 286—1861.

Metropolitul Șulufin consultează pe episcopul Șaguna, ce părere ar fi a se da lui Emanuil Gozdsu ca membru al casei Magnaților asupra cuprinsului epistolei precedente în cauza intereselor Românilor din Ardeal.

Escelență! Bine-Ți vei aduce aminte Escelenția Voastră, că adunarea noastră națională 1-a, 2-a, 3-a și 4-a Ianuarin a. c. în Sibiu ținută, aducându-și aminte, ca și după aceea se pot ivi la mijloc multe momentase lucruri în treaba națiunei, cari ar aștepta grabnica lucrare și promoțiune, și în întâmplări urgente ca acestea, neputându-se mai adese ori sau națiunea sau toată inteligența ei aduna, și-a dat votul de deplina încredere în Archipăstoriai sei, și în ședința 1-a și a 4-a a denumit o comisiune permanentă sub conducerea și presiudiul nostru, primind asupra sa solidaritatea în toate lucrările ambilor sei archipăstori, ce le-au făcut și le vor face în interesul națiunei române, dându-ne în sesiunea a 4-a bărbați permanenți lângă noi, până când națiunea română își va câștiga dreptul seu de națiune politică.

În urma acestor hotăriri, venindu-mi în zilele acestea mai proaspete de dealaltăeri și de astăzi două cărți prea interesante în cauza națiunei noastre, una dela Ilustritatea Sa Domnul consiliariu imperial

Nu fără ore care îndreptătită sfială reprimim la trecutul de 20 de ani al constituționalismului nostru bisericesc cu privire la sinódele protopresbiterale.

Și trebuie să spunem acuma, căci nu ne mai ertat să tăcem, fără a păcătui contra datorințelor de fi adeverați ai bisericei noastre, trebuie să o spunem, că în multe locuri sinodul protopresbiteral puțină activitate a dezvoltat, și n'am ajuns încă nici atâta încât să străbată în credincioșii noștri conșcința despre importanța acestei corporațiuni în organismul nostru bisericesc.

Sunt protopopiate, în cari sinodul protopresbiteral încă nu a fost convocat nici odată la ședință, sunt protopresbiterate, în cari sinodul protopresbiteral, convocat de mai multe ori, nu s'a putut apuca de lucru, deore-ce n'au fost membrii în număr de ajuns.

Trebue să constatăm deci, că în multe părți credincioșii noștri încă nu a ajuns acolo, ca să cunoscă importanța acestei corporațiuni, nu a ajuns acolo, ca să cunoscă de ajuns drepturile și datorințele, cari isvoresc din constituțiunea bisericei noastre, și acesta se observă în parohie, se observă la organele din protopresbiterat.

Constatarea acesta ne dore, însă trebuie să o facem cel puțin acuma după 20 de ani, trebuie să ne ocupăm cu cestiunea, și să căutăm, cari sunt cauzele acestei triste aparițiuni, de unde provin ele și cum se pot delătura.

Reservând unui studiu special această importanță cestiune, cu ocaziunea această salutăm sinódele protopresbiterale, cari în sesiune ordinară trebuie să se întrunescă mâne, sau de mâne în 8 zile, le salutăm din inimă, ca rëndunelele, cari ne prevestesc primăvara cu flori, cari promit un seceriș bogat.

Revista politică.

Legislativele ambelor state din monarchia noastră și-au relnceput activitatea, sistată pe câte-va zile prin actul tragic, ce a îndurat casa domnitore.

Cu redeschiderea dietei din Budapesta s'au redesteptat însă érași spiritele revoluționare și s'au pus în mișcare din nou scenele întâmplare la desbaterea generală a proiectului de lege militar.

Curentul acesta atât este de înrădăcinat și de puternic încât nici chiar sosirea monarchului în Budapesta n'a putut să-l domolască.

Andreiu de Mocioni, eară alta dela Ilustritatea Sa supremul comite a comitatului Crașeului Manuil Gozdsu, îmi iau îndrăzneală ambele acestea cărți în copie Escelenției Voastre cu aceea rugare ale comunica, ca să binevoiți ascultând și membrii comisiunei permanente a cărora cea mai mare parte este în Sibiu, a ve da în privința ambelor acestor cărți cât se va putea mai îngrabă părerea, ca să fiu și eu în stare ale da fără zăbavă răspuns.

În cartea Ilustrității Sale Andreiu Mocioni și în actul resinațiunei sale de deputat, care din mai multe gazete îl cunoașcem, aflui trei principiiuri prea solide, de cari dacă s'ar ținea toată națiunea strâns și statornicesce — după părerea mea — doară mai îngrabă am reeși cu recunoascerea naționalității, limbii și a altor postulate ale noastre la cale.

Unul este, că românii la dietele țerei, până când sârbătoreșce nu se va recunoasce prin o lege pozitivă naționalitatea și limba noastră, și așa deputații români în acelea nu ar putea figura ca deputații națiunei întregi române, n'ar avea de ce alege și trimite deputați.

Al doilea principiu, că toate pasurile, care sunt de a se face în cauza națională, cu una înțelegere și unitis viribus a românilor din Ardeal și a celor din Ungaria și Banat, ca așa postulatele românilor ar insufla mai mare respect și ar avea mai mare ponderositate.

Și ca conțelegerea aceasta comună națională să se poată și efectui și trece în realitate.

Premierul Tisza a trebuit să îndure batjocure și a fost intimpinat de „abzug”-uri tocmai în momentul cel sârbătoreșce, când adevă insoția pe regele, care a venit la Budapesta, ca să și mai uite din jalea sa amară; și aceste scene s'au repetat premierului, apoi ministrului Fejérváry și altor deputați guvernamentali la parlament, pe când opozițiunea a fost primită cu vii strigări și sbierături de „éljen”.

Nici chiar Maj. Sa n'a fost cruțat de acest curent. In o convorbire cu Andrassy, acesta i-a spus verde, că casa magnaților va respinge de sigur proiectul. Îl va respinge, a ăis monarchul, dacă vei agita în continuu. Și Andrassy a răspuns, că de agitat nu va agita, dar din partea sa desigur 'l va respinge.

Vestile aduse de foile din capitala regatului se confirmă tot mai mult, că adevă dl Tisza a început a se înmuia față cu curentul puternic și a început a cedă din ceea-ce mai n'ainte susținea morțiș și făcuse chiar cestiune de cabinet.

O telegramă din Budapesta anunță, că ministrul președinte a declarat în conferința partidului liberal, că deși are firma convingere, că § 14 nu stîrbesce întru nimic drepturile constituționale, totuși luând în considerare diferitele obiecțiuni scrupuloșe chiar în sinul partidului liberal, referitoare la constituțiune și acestea aprobate de întregă „țera”, dânsul nu se mai opune, dacă se va ăice și hotărît, că contingentul de recruți, votat, are valoare pentru ăce ani.

Ăcestă ocaziune a folosit-o și deputatul Gajáry pentru a scôte drepturi și croaților și anume privitoriu la § 25 din proiect. Dânsul a pretins adevă, că dacă în Ungaria se pune atâta pond pe limba germană, și limba croată să se ia în considerare în mod corăspunțătoriu, întru cât adevă îi privesce pe croați, ambele, aceste espuneri s'au primit cu unanimitate și astfel se speră, că se vor mai molcomi și șirurile opozițiunei.

Maj. Sa monarchul a primit pre presidenții casei magnaților și a dietei cari i-au esprimit condolența pentru nenorocirea, cea mare, ce a trebuit să o îndure. Cuvintelor monarchului trebuie se le dăm însemnătatea cuvenită: Numai credința în cel Atotputernic, a ăis monarchul presidentului casei magnaților, și spriginul puternic, ce mi l'a dat adorata mea soție, precum și manistațiunile cordiale și mișcătore de condolență ale popórelor 'mi pot oferî mângăere și putere pentru împlinirea datorințelor de domnitoriu. Cred și sperez, că casa mag-

Al treilea principiu ar fi, ca să se ceară și să se esopereze prin dieta din Ungaria, sau și prin dieta sau guvernul Transilvan un congres general al tuturor românilor din Ungaria, Banat și Ardeal, în care românii consultându-se, să determine condițiunile, și să arete toate dreptele sale postulate, cu cari ar putea încheia frățietatea și ar putea primi unirea.

Eară Ilustritatea Sa Gozdsu consideră cauza românilor din Transilvania deschilinită de a românilor din Ungaria, și după-cum mi se pare mie, simburile cărții Ilustrității Sale supremului comite Gozdsu ar fi ca să scie, că anumit românii din Transilvania ce postulate ar avea, dela cari nu s'ar mai putea abate, că țerg nu se mai poate face și sub ce feliu de condițiuni ar voi a se uni Transilvania cu Ungaria? și acestea să se formuleze și să se dea înainte în formă de proiect de lege, ca Ilustritatea Sa — venind la tapet în dieta Ungariei și unirea Transilvaniei — nu ca reprezentantul bărbat al națiunei române din Transilvania, fără simplicieter ca bărbat român se poată propune, postulatele și condițiunile românilor transilvanieni, cu cari s'ar putea învoi la unirea Transilvaniei cu Ungaria, când s'ar lua la desbatere în dieta Ungariei.

Eară în privința Ierarhiei ortodoxe resăritene precum și a administrațiunei și esinței politice a românilor din Ungaria și din Banat ne împărtășește 17 §§-fi de lege, cerënd-ne reflecșiunile ce le-am avea asupra lor.

națiilor îmi va ușura această sarcină, și la realizarea acestor intențiuni îmi va sta și în viitoriu în ajutoriu. Președintelui casei deputaților a răspuns: Cu ajutoriul lui Dumnezeu nu voi șovăi în împlinirea datorințelor, și aștept ca și casa deputaților, în acest timp posomorit, cu prudență să spriginască intențiunile mele și ale regimului, care are întreaga mea încredere, spre realizarea scopurilor, de un interes general și pentru binele patriei și al monarhiei.

Acusa ridicată asupra ministeriului Bratianu, de deputatul Blarenberg se debate în camera României cu mare vehemență. Spiritele par de tot pasionate și pasiunea energică a guvernului pare a avea puțin efect. Foile, cari mai înainte combăteau din resputeri ministeriul Bratianu, și cari au și contribuit mult la căderea lui, acum sunt foarte rezervate și se mărginesc adeseori simplu a încadra scrierile fără a le face comentarii. Se crede, că se va esmite o anchetă, care să studieze mai de aproape cauza și tot deodată să vină cu date hotărâte: câtă responsabilitate cade pe fie care ministru. Miscările socialiste iau dimensiuni tot mai mari și guvernul se pregătește a le pune capăt prin mijloace excepționale. Tote opiniile guvernului însă par zadarnice, până ce nu se va îmbunătăți soarta țăranilor!

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Rășnov, în 30 Ianuarie, 1889. On. domnule redactor! O rubrică nouă s'a deschis în timpul din urmă în ziarele noastre. Voind a-mi arăta părerile mele la cele cuprinse în această rubrică, îmi permit a Vă ruga pentru ospitalitatea colonelului președintelui diariu, ce redactați.

Avem soarta nefecitită de a fi în toate îndăreptul altora și nici nu e de mirare, pentru-că noi am început a gusta binefacerile luminei cu libertate abia de 40 de ani. În fața acestui adevăr ar trebui să ne opintim cu puteri nu numai îndoite ci chiar insuțite, pentru-ca prin alergare să putem ține pas cu națiunile, ce ne încongiură. Cu toate acestea sunt multe de făcut, cari trebuiesc luate din capet atât de noi, cât chiar și de mulți din vecinii noștri. Una dintre aceste afaceri este lucrul de mână în școlile populare. Această este rubrica cea nouă a ziarelor noastre, pomenită mai sus.

Cu vie mulțămire am cetit în mai multe foi ale noastre articolul „O cestiune ardețore”, subscris prin neobositul domn George Moian, binecunoscut publicului român prin stăruințele sale pentru răspândirea industriei de casă la popor.

Insuflețit în mare măsură pentru ideea d-lui Moian de a forma reuniuni spre spriginirea pe toate căile a lucrului de mână, am adus în vorbă această afacere pretutindenea, unde am avut vre-o întâlnire cu colegi de ai mei sau cu alți oameni pricepători, și pot mărturisi cu deplină satisfacțiune, că nu am aflat până acum nici măcar o singură voce, carea să aducă vre-un motiv în contra.

Toți ca într'un glas au accentuat necesitatea apucării acestui lucru cu totă serioșitatea și totă tăria. Până acum am stat numai pasivi la încercările, ce s'au făcut în privința acesteia de unii colegi de ai noștri și mai vârtos de d-nii Moian și Mușlea. Să primim și noi angajamentul de a intra în rândul dlor. Succesele cele mari, la cari au ajuns d-lor pe lângă mijloace slabe, ne pot servi de dovadă destul de puternică, cum-că lucrul nu e greu de făcut.

Să ne punem și noi pe lucru, pentru-că învingerea greutăților va fi cu atât mai ușoară, dacă va fi munca împărțită între mai mulți muncitori. Să avem numai bunăvoință și atunci vom merge sigur înainte.

Ea pe Escelenția Voastră Ve fac atent mai cu seamă asupra punctului al 3-a a proiectului acestuia.

După toate acestea acum eu cam pe scurt mi-a-și descoperi părerea.

Dacă nu m'a-și teme, că s'ar amâna lucrul ad graecas calendas, și poate prea târziu am ajunge scopul, să putem căpăta pentru o comună înțelegre un congres general a tuturor românilor din Transilvania, din Banat și din Ungaria, așa cât până atunci dieta Ungariei, și ar face propusele sale pasuri pentru unirea Transilvaniei cu Ungaria — la care este temere nu cum-va și Maiestatea Sa, mai pe urmă silit de cercustări să se învoiască, așa fi cu totul de planul și simțământul Ilustrității Sale Andrei Mocioni.

Ear dacă ve-ți socoti și Escelenția Voastră, că s'ar putea întâmpla, ca până-ce am putea dobândi congres național general, dieta Ungariei prezentând că românii nici pro nici contra, definitiv nu voesc a se declara, să-și iee la pertractare unirea Transilvaniei cu Ungaria, și esoperând la aceea și consensul Maiestății să o și efeptueze „de nobis sine nobis”; pentru o securitate mai mare, ca să nu ne bage de vină că morțiș am făcut și nu ne-am dat postulatele și condițiunile, cu cari am voi să se facă unirea și înfrățirea; atunci n'ași afla a fi rău lucru să cercăm mijloc și să facem și acela pas, ca să trimitem Ilustrității Sale snpremul comite a Carașului Manuil Gozdu toate postulatele și condițiunile noastre, cu cari am fi plecați a ne învoi și în unirea Transil-

Tote împregiurările noastre naționale ne forțază cu totă tăria a începe o activitate serioasă pe terenul acesta. Cu multă dibăcie dovedesce acesta și dl Moian în cartea sa „Lucrul în școlă” asupra căreia atrag atențiunea tuturor colegilor spre a se lămuri și familiarisa cu obiectul lucrului de mână.

Esprim părerea și dorința tuturor colegilor mei, cu cari am discutat în privința acesteia, ba cred, că nu greșesc, dacă țin, că totalitatea înțregă a învățătorilor noștri vor consimți cu mine, ca să lucrăm cu toții în cercurile cunoscuților noștri în favorul lucrului de mână, să înființăm societăți sau reuniuni spre scopul acesta, să colectăm ajutoare în bani pentru de a pute înlesni ținerea cursurilor de vară pentru învățători, atât prin d-nii Moian și Mușlea cât și prin alți colegi pregătiți în lucrul de mână.

După împregiurările noastre am venit la convingere, cumcă reuniunile amintite le putem întemeia numai sub auspiciile bisericeii în fie-care protopopiat sau și câte 2—3 protopopiate la oaltă. Membrii ai acestor reuniuni pôte fi fie-care individ, care voesc a da ceva ajutoriu reuniunii, de care se ține spre scopul lucrului de mână. Inspecțiunea supremă asupra reuniunilor se o aibă Prea Venerabilul Consistoriu.

Cu multă bucurie amintesc aici, cumcă prea onoratul domn protopop al tractului nostru al Branului, Traian Meșian, după-cum sum informat, a și avut înțelegere cu mai mulți preoți despre pașii ce se vor lua, în privința acesteia.

Un impuls îndoit de mare s'ar da acestor întreprinderi, când s'ar lua dispoziții oficiale din partea prea Venerabilului Consistoriu, și acesta sperăm, că va și urma; căci Măritul Consistoriu arhidieceșan din Sibiu, după-cum sum informat pregătesce cestiunea lucrului de mână deja de câți-va ani de zile, cu multă îngrigire.

Ar fi de dorit, că ce va fi de făcut, să se încapă cât mai curând, ca să se pôte face posibilă ținerea unui curs pentru învățători în vara viitoare, care curs sperez, că și dl Moian îl are în vedere.

Încheiu în speranța unui succes pe deplin mulțămitori în cestiunile sus pmenite.

Primiți etc

St. Proca,

Învățătoriu diriginte la școala capitală din loc.

Blășel, la 1 Februarie v. 1889. Domnule redactor! Era Luni în 23 Ianuarie a. c. pe la 10 ore a. m. când am primit Nr. 8 din „Telegraful Român.” Îndată mi-a atras atențiunea cerculariului de sub Nr. 692 Pres. a Preșanțitului nostru arhiepiscop și metropolit — carele ca totdeauna în toate întreprinderile — așa și în cazul acesta trist deprimătoriu a știut drept în dreptă cunvântul adevărului cătră fii sei cu cuvinte adevărate păstorești, după devisa: „tote pentru patrie, monarh, biserică și națiune!”

Cetind cerculariul am conchemat momentan comitetul par., care a luat cu supunere fișcă cerculariul spre știință, dispunând ca numai decât să sune clopotele, vestind trista mörte a Alteții Sale arhiducelui Rudolf.

Pela 3 ore d. a. s'a ridicat și stégul negru pe turnul bisericii.

Era un ce mișcător auzind clopotele sunând a jale și vedând stégul negru, dar și mai sfășiatoriu când se vedeu ici-colea câte un grup de oameni vorbind despre tristul eveniment și aruncându-și privirea spre stégul negru din turn, dicéu: noi am avut mare nădejde în feciorul împăratului, dar iată că l'a luat Dumnezeu.

Mărti la 24 Ianuarie adevă în ziua înmormântării, s'a celebrat s. liturghie, rostindu-se și ecteniile prescrise pentru odichna răposatului arhiduce.

vaniei cu Ungaria, rugându-l și spunându-i limpede, că acestea proiecte Ilustritatea Sa numai ca adevărat român privat din Ungaria, dar nu ca împuternicitul spre aceasta bărbat sau deputat a națiunei române din Ardeal poate să facă.

Pentru cazul acesta eu dară Ve aclud și un proiect de lege, ca să-l debateți înainte, și se ve faceți observațiunile cari le a-ți putea avea.

Tare bine ar fi, dacă barem o parte mai mare a comisiunei noastre permanente, ne-am putea aduna spre sfătuire în cauza aceasta așa de momentoașă pentru națiunea noastră, că prin corespondenți cu scrisori cointelegerea se întâmplă și mai târziu și nu așa deplin ca cu gura.

Eu dacă a-ți afla și Escelenția Voastră de bine, cu toată slăbia puterilor trupesci pe seara zilei aceleia — adevă pe 7/19 Maiu a. c. seara, când ve-ți ținea congres în Sibiu, unde vor fi mulți bărbai români adunați, m'a-și repedi și eu spre consultare la Sibiu, și așa chema și pe unii membrii ai noștri, cari se țin de comisiunea permanentă să se afle pe ziua aceea la Sibiu.

Așteptându-Ve fără întârziere răspunsul, cu osebit a frătescei venerațiuni și stimulului cult rămân

Al Escelenției Voastre

Blăș, 9 Maiu, 1861.

umilit serb

Alexandru Sterca Soluțiu m. p.,
archiepiscopul și metropolitul Albei-Iuliei.

După rugăciunea de amvon s'a cântat pe podobie glas 5 „Odichnesce Mântuitoriu nostru etc. etc.” Aci jalea și-au ajuns culmea! Poporul, atât bărbai, cât și femei, au vărsat lacrimi de condolență pentru preînaltul defunct.

Mulțime mare de popor a luat parte la s. liturghie precum și copiii de școlă în corpore.

Nu pot să nu amintesc că intra cei de față, cari au asistat la s. liturghie — am vădut și pe dl notariu al nostru Szönyi Árpád.

La recercarea oficiului parochial, dl notariu a interzis pentru ziua înțregă intrarea omenilor în cârcimă.

În totă după ameda în aceea zi clopotele au dat tristul semnal, că astăzi se petrece la cele eterne clironomul nostru.

La dorința comitetului par. parastasul s'a amnat pe Duminecă, când era de prevădut, vor lua parte și mai mulți oameni, ceea ce s'a și întemplat, creșdend, că prin această nu se alterează cu nimica însemnătatea actului.

Duminecă omenii au alergat cu mic cu mare la s. biserică, asistând la s. liturghie și pe urmă la slujba parastasului.

Parochul local Z. Sas, cu cuvinte pătrundătoare a accentuat tristul cas ce ne au intrunit pe noi într'un număr atât de mare la s. biserică, după care s'a depărtat fie-care cu fața intristată și inima măchinită dicend: „Dău să-l ierte!”

Această este scurta descriere a ceremoniilor în memoria Alteții Sale arhiducelui Rudolf sêvșite în comuna noastră, pre care ve rog la espresa dorința a mai multor poporeni se o publica-ți în colonele „Telegr. Rom.” ce ave-ți onore al redacta.

I.

Convocare.

Membrii comitetului central ai reuniunei învățătoresci rom. gr. or. din „districtul S. Sebeșului” anume: P. T. Domni Ioan Popescu prof. în Sibiu, Alexandru Tordoșan protpr. în A. Iulia, Elie Savu, Avram David, Samoilă Roșu și Elie Moga învățători în S. Sebeș, Emanuil Beșă și Romul Pop învăț. în Poiana, Ioan Frâncu învățat. în A. Iulia, Georgiu Babeș învățat. în Mercurea, Basiliu Pop învățat. în Sasciori și Ioan Flăcă învățat. în Rehău se invită prin această la ședința comitetului, ce se va ține la 9/21 Februarie, 1889, în localul școlii rom. gr. or. din S. Sebeș la 10 ore a. m.

S. Sebeș, 1/13 Februarie 1889.

Z. Murășan,

v.-preș. reuniunei.

Varietăți.

* Maj. LLor petrec în castelul din Budapesta. Primirea, ce li s'a făcut a fost cât se pôte de cordială și corespundătoare dălelor triste, ce au ajuns înalta curte. Publicul foarte numeros a făcut mari ovațiuni. Luni vor fi audiențe generale. Curtea va petrece mai mult timp în capitală.

* După o scire primită eri sêra din Caransebeș, Preasânția Sa dl episcop Ioan Popasu s'a bolnăvit foarte periculos de Bronchitis. Dumnezeu să-i apere scumpa viață și să ni-l redea cât mai îngrabă sănătos, ca să pôte fi încă mulți ani un stêlp bun al ortodocsiei și un decor viu al bisericii noastre!

* (Archiducesa Stefania.) Ministrul de interne a emis următoarea ordinațiune circulară: Maj. Sa ces. reg. apost s'a îndurat pręgrațios a ordonă, că veduva după Alt. Sa principele de coronă archi ucele Rudolf să se intituleze în următorul mod: Alteța Sa ces. reg. dōmna veduvă princesă de coronă, archiducesa Stefania. — Archiducesa va pleca dimpreună cu mica Sa fiică la castelul din Miramar.

* (Parastas.) Din Brașov ni se scrie: Îndată ce sosî sguđuitōrea scire, direcțiunea gimnasială dispuse, ca să se arboreze un stindard negru pe edificiul institutului; apoi în urma cerculariului Escelenției Sale Părintelui arhiepiscop și metropolit Miron, oficiindu se Mărti în 24 Ianuarie st. v. în biserică sf. Nicolae din Scheiu sfânta liturghia pentru repausul sufletesc al inatului decedat, tinerimea școlară condusă de întreg corpul profesoral a asistat la acest act solemn, sêvșit de venerabilul Părinte protopop I. Petric. Totodată în aceea zi s'au sistat prelegerile.

Sâmbătă în 28 Ianuarie st. v. s'a celebrat cu mare pompă parastas solemn pentru odichna eternă a arhiducelui decedat. La acest act într'adevăr mareș și impunătoriu au asistat autoritățile militare și civile din loc, tinerimea studiōsă, întreg corpul didactic, eforia școlară și alți onorațiori fruntași români și strēini, precum și popor.

Biserica era îmbrăcată în dolii. La locul obicinuit se aședă o colivă conform ritului bisericesc. Servițiul divin s'a celebrat de părintele protopop I.

Petric, asistat de parochul V. Voina și părintele Craiovan.

Răspunsurile la liturghia le-a executat corul bisericesc cu o precizie și esatitate admirabilă; dovadă via despre zelul laudabil al coriștilor sub conducerea distinsului nostru dirigent și profesor de muzică vocală dl N. Popovici.

După săvârșirea liturghiei s-a ținut parastas. La acest act corul intonând cele două imne obicinuite a se cânta la înmormântări: „Ceta sfinților” și „Plâng și mi tânguesc,” produse în publicul adunat o astfel de impresiune, încât ici-colea puteai ceti de pe fețele asistenților tristețea și adâncă mahnire.

Astfel își manifestă românii din Brașov simțimentele lor de doliu profund pentru pierderea ireparabilă, ce a îndurat-o Augusta Casă Domnitoare și în special familia preaiubitului nostru împărat și rege.

* (Parastas pentru arhiducele Rudolf.) Din Cetatea de baltă ni se scrie: Sâmbătă s'a servit prin prot. nostru, N. Todoran, un parastas foarte solemn pentru odihna sufletului Alteții Sale Rudolf, la care a luat parte un număr foarte mare de popor, comitetul parochial și școlarii în corpore, precum și parochi rom. cath. și ev. luth. din loc.

* (Cas de morțe.) Tinerul paroch din Câmpuri A. Tulia la 30 Ianuarie a. c. a fost greu lovit de sorțe, răpindui nemiloso morțe pe iubita sa soție Ana Tulia născ. David, care a lăsat în cea mai mare jale pe soțul său, pe un mic orfan, și toate rudeniile sale.

* (Pușca Manlicher.) Guvernul german a recunoscut de bună această armă, care cu ziua de ieri s'a introdus și la regim. staționat aici; și a comandat la fabrica Steyr 500.000 de puști. Nu se știe încă dacă ministrul de război austro-ungar va concede numitei fabrici a execută comanda, căci încă nici până acum nu e asigurată proviziunea de arme pentru armata comună austro-ungară.

* (Schimbări diplomatice.) În corpul diplomatic român se vor face mai multe schimbări și anume: Principele Ghica, reprezentantul României la Petersburg va demisiona din post din cauza sănătății sdruncinate; în locul dănsului va urma actualul președinte al senatului din București, generalul Florescu, care în anul 1876 se afla în aceiași misiune la Petersburg.

* (Telefon între Viena și Pesta.) Ministrul unguresc de comunicații s'a adresat către ministrul de comunicații austriac, declarând, că este gata a-și da învoirea pentru construirea unei linii telefonice între Budapesta și Viena.

* (Academia maghiară.) În anul expirat a dat academia maghiară 20.211 fl. onorare pentru scrieri; pentru remunerațiuni 5.300 fl. pentru cercetări, studii de călătorie și ajutoare 4.150 fl.; pentru întreprinderi științifice 18.110 fl.; pentru imprimări 33.221 fl. și pentru alte 2186 fl. Într-o sumă de 132.767 fl. crucerii. Avera academiei s'a mărit în anul trecut cu 48.213 fl. și 2100 galbeni austriaci.

* (Învățământul popular în Ardeal, Banat și țara ungurească.) Din raportul ministerului unguresc de instrucțiune pe anul școlar 1886—87 eștragem următoarele date:

Numărul școlilor populare în anul 1887 a fost de 16.538 în 12.699 comune, din anul 1869 a crescut numărul școlilor cu 2738. Între aceste 16.538 școli au fost 16.301 școli elementare, 74 școli populare superioare, 13 școli de fete superioare și 150 școli civile. Statul a întreținut 783, comunele 1880 confesiunile 13.673 școli; celelalte au fost școli private (171) și școli întreținute de reuniuni (31). După raportul numeric al comunelor și școlilor s'ar pute presupune că fie care comună are una ori mai multe școli. Dar nu-i așa. Numai 10.612 comune (cam 83,5 procente) au școlile lor, 1787 comune întrețin câte o școală populară numai în legătură cu alte comune, și 300 comune încă n'au școli. În 1869 erau însă 1598 comune fără școli.

Numărul copiilor obligați la școală a fost în 1887 de 2.377.558, dintre cari 1.929.377 au cercetat școală; deci n'au primit instrucțiune 448.181 copii obligați la școală, adică 18,85 din 1000. În 1869 din 2.284.741 copii obligați la școală, au cercetat școală numai 1.152.115, așa că atunci n'au primit instrucțiune 1.132.626 copii obligați la școală.

Numărul învățătorilor a fost în anul 1887 cu totul 24.148. Ați se vine de un învățătoriu 71—72 copii obligați la școală și 62 de copii cari cercetă școală. Din acești 24.148 învățători au fost 21.015 (87%) cu diplomă și 3133 (13%) fără calificare de învățătoriu. Numărul învățătorilor a fost în 1869 cu 2330, adică cu 340%.

În Ungaria se vine o școală medie tot la 77.000 locuitori, în Austria numai la 88.000 lo-

cuitori se vine o asemenea școală. De fapt însă în Austria totuși sunt mai dese aceste școli, deoarece acolo se vine o școală tot la 1200 km., în timp ce în Ungaria se vine o școală numai la 1600 km. Mai fie-care oraș din Ungaria cu 20.000 ori mai mulți locuitori, are sau o școală medie sau civilă. Ungaria are 8 orașe cu peste 35.000 locuitori, având fie care oraș școală medie; 10 orașe cu câte 25—35.000 locuitori, care au 9 școli medii; 17 orașe cu câte 20—25.000 locuitori, dintre acestea 15 au școli medii, 2 au numai școli civile; 19 orașe cu câte 15—20.000 locuitori, dintre acestea 14 au școli medii, 2 au numai școli civile, 3 n'au nici școli medii, nici civile.

Dintre 40 comune cu câte 10—15 mii locuitori n'au nici școli medii, nici civile 12, și dintre 164 comune cu câte 5—10.000 locuitori sunt lipsite de asemenea școli 117.

De aici se vede, că Ungaria suferă încă mari lipse de asemenea școli. Sunt și orașe de acelea, unde se afla câte 2—3 gimnasil, dar școlile reale, ba chiar și cele civile lipsesc cu totul în unele orașe, cum este Eperješ, Besztercebánya, Sighetul-Marmatiei, Papa, Rosenau, Șemnițiu, Satmar-Németi, Micolțiu, Cluj, Tergul-Mureșului.

Gimnasil, școli reale și școli civile sunt numai în Cașovia, Oradea-mare, Brașov, Seghedin, Timișoara, Arad și Budapesta; în 11 locuri sunt gimnasil și școli reale, în 19 locuri gimnasil și școli civile, în 83 locuri numai gimnasil, în 5 numai reale, în 40 numai școli civile.

Cu totul Ungaria are 151 gimnasil cu 1053 clase și 28 școli reale cu 224 clase.

Cronicele școlare.

Cred, că nu e fără interes a ne ocupa puțin cu uestiunea cronicelor școlare și nici inoportun nu este, deoarece acum la finea semestrului prim al anului școlar curent putem destul de bine să ne ocupăm de această uestiune și să ne pronunțăm asupra ei.

Dic unii, că cronicile școlare au fost introduse numai pentru controlarea învățătorilor. Acesta însă nu poate fi adevărat, căci dădă de aceea sunt directori și inspectori școlari, ca ei să controleze pe învățători.

Cronicele școlare au altă menire; ele sunt controla planului de învățământ și planul de învățământ este controla lor. Cum? Planul de învățământ prescrie materialul, ce are a fi predat în ori și care școală. E evident, că la compunerea planului de învățământ nu se pot lua în considerare impregiurările locale ale fie cărei școli singuratic și de aceea în multe școli nu se poate realiza întru toate planul de învățământ. Normativul nostru școlar a prevădut acest și de aceea a prescriș ca în fiecare școală să fie o condică, în care să se inducă pensul din fie-care oră, pentru ca să se vadă intrucât se poate aplica planul de învățământ, și intrucât nu. Er acesta nu se poate vedă decât la finea unui semestru, ori la finea anului.

Voind deci a vedă intrucât am putut satisface planului de învățământ d. e. în semestrul expirat, nu avem decât să luăm cronică școlară, să vedem ce și cât am parcurs din fie care obiect de învățământ și apoi să comparăm acesta cu planul de învățământ. Er vedând, că nu am satisfăcut planului, să căutăm care este cauza și aflându o să ne dăm silința a o delătură pe viitoriu. Confrontarea cronică cu planul de învățământ la finea semestrului mai are și acel folos, că ne arată apriat ce și cât am parcurs în semestrul prim și ce mai avem de parcurs în semestrul următoriu. În acest înțeles cronică școlară servește de mijloc de a se controlă învățătorul pe sine însuși și îi servește de dovadă, că și-a implinit datoria.

Dar pentru ca cronicile școlare să-și ajungă scopul, ele trebuiesc purtate conștientos. Purtate în feliul cum am văd în multe școli, ele nu sunt de nici un folos, sau cel mult pot servi drept dovadă despre puținul interes al învățătorului față de școală, ori poate chiar și despre nedestoinicia și necualificațiunea respectivului individ, care fără drept pōrtă frumosul nume de învățătoriu. Se scrie d. e. în cronică: Luni 25 Oct. 8—9 Limba rom. cetire, 9—10 Comput: adățiune, 10—11 Geografie: Transilvania. Acum poftim și te înțelepțesc de aci. Ce s'a cetit în ora de limba română? Cum și la ce scop ai ajuns prin acea cetire? În ora de comput ce fel de factori au servit la adățiune? În ora de geografie, ce ai luat sau ai vorbit despre Transilvania? etc. La toate aceste întrebări nu afii în cronică nici un răspuns. În feliul acesta nu are nici un înțeles a purtă cronică școlară și e pagubă de hârtia și de cernela, ce se strică cu ea. Trebuia să se spună apriat ce și cât se percurge din singuraticile obiecte de învățământ.

După părerea mea cronică școlară ar trebui purtată în următoriu mod:

La începutul anului școlar scriu pe pagina primă a cronică manualele, ce le folosesc elevii; urmază apoi împărțirea orelor. Împărțesc apoi câte 2 pagini ale cronică în atâtea rubrici verticale, câte obiecte de învățământ se propun în școală, făcând mai întâiu o rubrică mai îngustă pentru însemnarea săptămânilor. Desupra fie-cărei rubrici scriu câte un obiect de învățământ. La finea fie-cărei săptămâni apoi te puni și scrii la rubricile respective materialul, ce l ai parcurs din fie-care obiect de învățământ, dar precis și nu în termeni generali, însemnând eventual Nrul piesei și pagina manualului.

În chipul acesta se poate ușor realiza ceea-ce prescrie Normativul școlar §§ 101 și 102, unde se dice: „Obiectele singulare de învățământ au se între în legătură unele cu altele întregindu-se:” și: „corpurile învățătoresci . . . vor distribui pensele pe semestre și pe săptămână și zile pentru fie-care clasă sau despărțământ.”

Purtându-se cronică în feliul amintit ușor se poate vedă cum și intrucât s'au adus în legătură diferitele obiecte de învățământ, er la finea anului școlar, respective la începutul anului următoriu se vor pută cu atât mai bine distribui pensele pe semestre și săptămâni, aducând singuraticile obiecte de învățământ în și mai strinsă legătură unele cu altele. Distribuirea penselor pe zile încă s'ar pută face, dar este de puțin folos practic. Ași dori ca aceste rânduri să îndemne și pe alții a cugetă asupra lucrului și a și exprima în public vederile lor, căci numai așa vom pută progresă. I. P.

MONITOR.

Calendarul săptămânii

12—18 Februarie.

12 Duminecă: Meletiu, Maria, Antoniu Saturnin, Plutin, Christea. 13 Luni: Martinian, Achila, Prischila, Eulogiu, Simeon. 14 Marți: Auesentiu, Maron, Avramiu, Filemon, Georgiu. 15 Mercuri: Onisim, Maior, Eusebiu. 16 Joi: Pamfil, Valent, Paul, Selenciu, Porfiriu, Eulian, Teodol, Elia, Ieremia, Isaia, Samuil, Daniil, Maruta, Flavian, Romano. 17 Vineri: Teodor, Marianna, Auesibiu, Teostirisc, Mina, Marcian, Pulcheria. 18 Sâmbătă: Leon, Paregoriu, Agapet, Piliu.

Bituale bisericesci.

Sâmbătă, 11 Februarie: Pomenirea tuturor morților. Parastas general cu ritualele din Triod.

Duminecă din 12 Februarie, a lăsatului de carne. Meditațiuni asupra venirii a doua a lui Christos, ca judecătoriu. Octoich ton 2, și Triod. Ale Mineiului se pun toate la Povespertine. La utrenă: Polieleul, ș. a. ca în Duminecă trecută. Evangelia Inverii 2. Melodiile pocăinței. Catavasia din Triod: „Ajutoriu și acoperitoriu.” Celea-lalte ca de rând, combinat Octoichul cu Triodul.

Luni, 13 Februarie: Începutul săptămânii albe, a brânzei. Cu acesta și se începe oprirea dela carne, tot deodată și timpul oprit pentru nunte și petreceri publice, care durează până la Duminecă Tomei.

Mercuri și Vineri în săptămâna aceasta deslegare la brânză, unt, ouă, pește, ca și în cele-lalte zile.

Sâmbătă 18 Februarie: Pomenirea tuturor cuvioșilor, cari au eselat prin abnegațiune cu gândul la Dumneșeu.

Afaceri parohiale.

Treceri confesionale. Legile civile (Art. LIII: 1868) prescriu până în detaiuri formalitățile, care trebuie observate la trece rea dela, o confesiune la alta; cu toate acestea se întâmplă arare ori, că neobservându-se formalitățile prescrișe, se zădărnicesc întreg actul trecerii, de multe ori cu mare pagubă a celor ce voiesc să trecă. Se recomandă deci, ca preoțișea se revină mai ades la cetirea articolului provocat, pre care îl poate afla reproduc în „Studiul pastoral” edat la anul 1872 de archiepiscopul și metropolitul Andrei Baron de Șaguna, § 58 din care va afla intr'altel: că despre amândouă declarațiunile de trecere trebuie să se dea atestate separate, cu care convertentul se prezintă la parochul, al căru parochian are se fie pe viitoriu, er parochul acesta face cunoscut parochului de mai nainte al convertitului casul trecerii.

În atestat trebuie se fie evidentă ziua declarațiunei și numele parochului, căruia convertitul a făcut declarațiunea de trecere în prezența a doi martori anumiți. Atestatele sunt scutite de timbru.

Biserica noastră recomandă, dar nu impune nimenui dogmele și disciplinele sale; de aceea preoțișea noastră nu are să facă greutăți acelor parochieni, cari urmând convingerii lor individuale ar voi se trecă la o altă confesiune; tot așa însă ar fi de dorit să urmeze prin reciprocitate și preoțișea altor biserici.

Loterie.

Mercuri în 13 Februarie, 1888

Sibiu: 71 28 62 52 37

Bursă de Viena și Pesta.

Din 14 Februarie 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Galbin	5.68	5.63
Napoleon	9.59	9.56
100 marce nemțesci	59.30	59.25
London pe (poliță de trei luni)	120.30	120.25

Nr. 414/1888.

[16] 1—3

EDICT.

Arseniu Dobrén gr. or. din Dobra, născut în Făget, carele de 4 ani și 10 luni a părăsit pre legiuita sa muiere Maria născută Crainic din Dobra, fără să se scie ubicațiunea lui, prin acesta se citează ca în termen de 6 luni dela datul de față să se înfățișeze înaintea

subscrișului oficiu, căci la din contră cererea de divorțiu a femeiei lui se va pertracta și decide și în absența lui.

Scaunul protopresbiterial gr. or. al tractului Dobrei.

Dobra, 16 Octobrie, 1888.

Romul de Crainic,
protopresbiter.

Nr. 60/1889

[14] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de notariu în Tâlmăcel cu următoarele venit:

1. Salariu 400 fl. v. a.
2. 4 stângini de lemne pentru foc.
3. Cuartir natural.

4. Venitele satorite pentru lucrările private.

Reflectanții cualificați au a-și aşterne cererile până la 26 Februarie a. c. la subscrișul.

Sibiu, 3 Februarie, 1889.

pretorul suprem
Fabritius.

„Sebeșana“ Institut de credit și de economii, societate pe acții în Sas-Sebeș.

Convocare.

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii „Sebeșana“ se învita prin acesta în virtutea §-lui 18 al Statutelor societății la

I-a adunare generală ordinară

care se va ține în Sas-Sebeș la 31 Martiu a. c. st. n., la 2 ore p. m. în localul școlii române greco-orient. din loc.

Obiectele:

1. Raportul anual al direcțiunei.
2. Raportul despre încheierea compturilor și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Statorirea bilanțului și hotărâri asupra distribuirei și plății câștigului curat.
4. Ficsarea prețului marcelor de prezență pe anul curent.
5. Alegerea a trei membri în direcțiune.
6. Alegere a 3 membri ordinari și 2 suplenți în comitetul de supraveghiere, pre durata de 3 ani.
7. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari în sensul §§. 20 și 21 din statutele societății voesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiați sunt rugați, a-și depune acțiunile și dovețile de plenipotență cel mult până în 30 Martiu a. c. st. n. la cassa institutului în Sas-Sebeș.

Sas-Sebeș, în 11 Februarie, 1889.

[17] 1—1

Direcțiunea institutului.

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent și gust bun la esposițiunea regnicolă din 1885 din Budapesta, distins cu medalia cea mare a esposițiunii.

In Budapesta, strada Váci, Nr. 17.

Recomand obiectele necesare pentru ajustarea bisericilor și capelelor pentru prețurile cele mai moderate, și lucrute cât se poate mai frumos: Anume:

Odăjdii felon și altele după ritul greco-oriental!

Prapori și stindarde pentru reuniuni.

Stindarde pentru pomieri, copii descoală, reuniuni industriale, reuniuni de cântări și reuniuni de înmormântare.

Primesc repararea hainelor vechi precum și aurărirea și argintărirea pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aur, argint și mătășă și haine bisericesci, cusute cu fir de aur, argint și mătășă.

Dantele bisericesci. Învêlitoare de prestol. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.

Punctualitatea mi o pot adevăra prin mai multe sute de epistole de recunoștință.

Cataloge de prețuri la dorință trimit libere de post-port.

Statue, polican-dre, potire și chipuri sfinte sfeșnice pentru altariu și de părete, candelă. Iconostase, chipuri pentru frontariu. În-mormântarea Domnului, etc. etc.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiiu				
	Tren de per-soane	Tren accel-rat	Tren omnibus	Tren micst.		Tren de per-soane	Tren accel-rat	Tren micst.	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de per-soane	Tren de per-soane		Tren micst.	Tren de per-soane	Tren micst.		Copșa mică	—	2.29	4.35		
Viena	11.10	8.—	—	—	București	—	4.40	7.30	—	Viena	—	11.10	2.—	Teiuș	11.24	3.—	1.42		Șeica mare	—	3.02	5.05		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18	Predeal	—	9.12	1.14	—	Budapesta	—	8.20	9.05	Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32		Loamneș	—	3.46	5.46		
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38	Timiș	—	9.36	1.45	—	Szolnok	—	11.20	12.41	Vințul de jos	12.30	4.10	—		Oena	8.27	4.18	6.17		
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02	Brașov	4.10	10.12	2.32	—	Arad	2.17	4.30	6.—	Orăștia	1.32	5.13	11.—		Sibiiu	9.—	4.42	6.40		
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51	Feldioara	4.56	—	7.31	—	Glogovaț	2.37	4.43	6.13	Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21		Sibiiu	3.43	8.50	10.—		
		7.11	9.18	2.11	Apăța	5.37	—	8.14	—		Györök	3.19	5.07	6.38	Deva	2.52	6.35	—					Oena	4.26
Várad-Velence	—	—	9.27	2.19	Ágostonfalva	6.07	—	8.36	—	Pauliș	3.43	5.19	6.51	Branicla	3.23	7.02	—		Loamneș	—	9.45	10.50		
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.44	2.32	Homorod	6.55	—	9.12	—	Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10	Ilia	3.55	7.28	—		Șeica mare	—	10.20	11.20		
Mező-Telegd	—	7.41	10.21	2.55	Hașfalău	8.36	—	10.24	—	Conop	—	6.09	7.37	Gurasada	4.08	7.40	—		Copșa mică	—	10.49	11.45		
Rév	—	8.10	11.38	3.38	Sighișoara	9.13	—	10.46	—	Bérvava	—	6.28	7.55	Zam	4.44	8.11	—		Cucerdea—Oșorheiu—Reghinul-săs.					
Bratca	—	—	12.16	4.01	Elisabetopole	9.56	—	11.19	—	Soborșin	—	7.25	8.42	Soborșin	5.30	8.46	—							
Bucia	—	—	12.54	4.23	Mediaș	10.37	—	11.47	—	Zam	—	8.01	9.12	Bérvava	6.27	9.33	—		Cucerdea	3.05	10.20	3.25		
Ciucia	—	9.04	1.57	4.49	Copșa mică	10.59	—	12.02	—	Gurasada	—	8.34	9.41	Conop	6.47	9.53	—		Cheța	3.35	10.50	3.58		
B. Huedin	—	9.34	3.11	5.31		11.16	—	12.09	—	Ilia	—	8.55	9.58	Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50		Ludoș	3.56	11.11	4.20		
Stana	—	—	3.40	5.40	Micăsasa	11.37	—	12.25	—	Branicla	—	9.19	10.17	Pauliș	7.43	10.42	6.13		M. Bogat	4.06	11.20	4.30		
Aghireș	—	—	4.15	6.12	Blăș	12.16	—	12.53	—	Deva	1.47	9.51	10.42	Györök	7.59	10.58	6.38		Cipeu-Iernut	4.43	11.57	5.11		
Ghirbou	—	—	4.36	6.24	Crăciunel	12.33	—	1.05	—	Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07	Glogovaț	8.28	11.35	7.19		Kerelô-Sz.-Pál	4.58	12.12	5.28		
Nădișul ung.	—	—	4.58	6.38	Teiuș	1.51	—	1.47	—	Șibot	—	11.09	11.37	Arad	8.42	11.39	7.38		Nireșteu	5.21	12.36	5.53		
Cluș	11.15	—	—	6.56	Aiud	2.18	—	2.08	—	Vințul de jos	—	11.39	12.—		Szolnok	9.17	12.31	6.20		Oșorheiu	5.40	12.55	6.13	
					7.15	Vințul de sus	2.48	—	2.30	—	12.12	12.29	Budapesta	2.32		5.12	—							
Apahida	11.34	—	—	7.41	Uioara	2.56	—	2.37	—	Alba-Iulia	8.05	12.29	12.46	Budapesta	6.—	8.20	—		Reghinul -săs.	6.—	4.58	—		
Ghirb	12.45	—	—	9.18	Cucerdea	3.14	—	2.53	—	Teiuș	8.59	1.16	1.26	Viena	3.—	6.05	—		Reghinul-săs.—Oșorheiu—Cucerdea					
Cucerdea	1.30	—	—	10.—	Ghirb	4.01	—	3.26	—	Simeria (Piski) — Petroșeni				Arad — Timișoara				Reghinul-săs.					—	8.35
Uioara	1.37	—	—	10.09	Apahida	5.28	—	4.40	—										Tren micst.					
Vințul de sus	1.45	—	—	10.19	Cluș	5.56	—	5.—	8.—	Simeria	6.47	2.42		Aradul nou	6.33	6.19		Nireșteu					7.16	12.35
Aiud	2.07	—	—	10.48	Nădișul ung.	6.58	—	—	8.36										Streiu	7.40	3.25			
Teiuș	2.26	—	—	11.55	Ghirbou	7.14	—	—	9.02	Pui	8.51	4.16		Vinga	7.29	7.16		Cipeu-Iernut					8.03	1.19
Crăciunel	3.11	—	—	12.34	Aghireș	7.29	6.11	—	9.32										Crivadia	10.02	5.11			
Blăș	3.24	—	—	12.52	Stana	7.56	—	—	10.11	Banița	11.02	5.58		Merczifalva	7.55	7.47		Ludoș					8.51	2.02
Micăsasa	3.54	—	—	1.34	B. Huedin	8.18	6.43	—	10.51										Petroșeni	11.50	6.40			
Copșa mică	4.09	—	—	2.19	Ciucia	8.58	7.12	—	12.16	12.30	7.12				9.12	9.02		Cucerdea					9.40	2.46
Mediaș	4.21	—	—	2.46	Bucia	9.15	—	—	12.50										Timișoara — Arad					
Elisabetopole	5.11	—	—	3.31	Bratca	9.34	—	—	1.19	Tren micst.								Cerna					2.39	—
Sighișoara	5.45	—	—	3.59	Rév	9.53	7.51	—	2.—										Uniedoara					
Hașfalău	6.12	—	—	4.32	Mező-Telegd	10.25	8.17	—	3.04	Tren de per-soane.								Simeria (Piski)					9.30	—
Homorod	7.32	—	—	6.53	Fugyi-Vásárhely	10.47	—	—	3.36										Timișoara	9.36	4.26			
Ágostonfalva	8.17	—	—	7.21	Várad-Velence	10.57	—	—	3.52	Crivadia	10.58	5.55		Orczifalva	7.46	6.32		Cerna					9.56	—
Apăța	8.37	—	—	8.23	Oradea-mare	11.04	8.42	—	4.03										Pui	11.42	6.41			
Feldioara	9.06	—	—	9.02	P. Ladány	11.19	8.47	10.50	4.47	Hațeg	12.23	7.26		Németh-Ságh	8.36	7.23		Turda					9.26	4.18
Brașov	9.45	—	—	9.52	Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15										Streiu	1.12	8.14			
Timiș	2.53	6.20	—	—	Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—	Simeria	1.51	8.50		Arad	9.27	8.17		Turda					9.47	4.40
Predeal	3.28	6.47	—	—	Viena	2.50	7.15	6.05	—										Sighișoară — Odorheiu					
București	9.35	11.50	—	—						Tren micst.								Ghirb					9.61	—
Murêș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murêș—Ludoș														Sighișoară — Odorheiu					
Murêș-Ludoș	—	—	—	4.49	Bistrița	—	—	—	—	Sighișoară	—	6.05	—	Odorheiu	—	5.38	—		Turda	8.29	—	—		
Țaga-Budatelic	—	—	—	8.02	Țaga-Budatelic	—	—	—	9.41	Odorheiu	—	9.45	—	Sighișoară	—	9.61	—		Ghirb	9.61	—	—		
Bistrița	—	—	—	—	Murêș-Ludoș	—	—	—	1.11															

Nota: Numerele cele grase înseamnă oarele de noapte.

Nota: Numerele cele grase înseamnă oarele de noapte.